

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-693/23-J

Název	Základní škola Chotěboř, Buttulova 74, okres Havlíčkův Brod
Sídlo	Buttulova 74, 583 01 Chotěboř
E-mail	zsbuttulova@chnet.cz
IČO	70 946 299
Identifikátor	600 086 691
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Renáta Piklová
Zřizovatel	Město Chotěboř
Místo inspekční činnosti	Buttulova 74
Inspekční činnost na místě	16. 5. 2023 – 22. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Chotěboř, Buttulova 74, okres Havlíčkův Brod (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního klubu. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 456 žáků z celkové kapacity 600 žáků. V aktuálním školním roce vykazuje základní

škola 56 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), přičemž u 10 žáků působí asistenti pedagoga. V sedmi odděleních školní družiny je aktuálně zapsáno 163 žáků. Činnost školního klubu je stanovena pro nejvýše 20 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) při řízení školy vychází z Pedagogické koncepce rozvoje a řízení školy, která vychází z analýzy současného stavu. Koncepční záměry, které si stanovila, jsou reálné a cílené především na oblast materiálně technickou a ekonomickou a oblast výchovně vzdělávací. Z inspekční činnosti vyplývá, že škola byla úspěšná zejména v oblasti informační a komunikační (zavedení elektronického informačního systému Edookit) a dále se ředitelce podařilo uskutečnit změny organizační s delegováním výkonných kompetencí, což se projevilo jako funkční.

Jednou za 14 dní probíhají ve škole porady vedení, s aktuálními záležitostmi a plánem práce jsou učitelé seznamováni ve sdíleném prostředí průběžně. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, ze záznamů z jejich jednání vyplývá projednávání nejen organizačních a provozních záležitostí, ale také problematiky týkající se pedagogických procesů.

Systematicky probíhá hospitační činnost ředitelky a zástupkyně s cílem pozitivně ovlivňovat průběh vzdělávání. K datu inspekční činnosti měla vysokou četnost. V letošním školním roce je hospitační činnost zaměřena na práci třídního učitele se třídou a školní klima. Zavedením hodnotícího pohovoru s každým pedagogem, který slouží jako prostředek k promyšlenějšímu a přesnějšímu plánování vlastního rozvoje, se dostává vedení zpětná vazba ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy je plánováno nejen s ohledem na potřeby školy (témata související se zavedením nové informatiky) i s přihlédnutím k preferencím pedagogů. Podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících učitelů je vedením školy nastavena. Ze záznamů metodických orgánů vyplývá, že koordinují své působení v pedagogické a výchovné oblasti a vyměňují si zkušenosti, méně se již zabývají jednotlivými výsledky žáků, celkovými výsledky tříd, způsoby hodnocení a jejich přínosech a dopadech na vzdělávání žáků či hodnocení pokroku.

Škola efektivně využívá spolupráci s řadou externích organizací (např. dům dětí a mládeže, městská knihovna a městské muzeum, Středisko ekologické výchovy Chaloupky, záchranná služba, Policie ČR) k doplnění vzdělávání žáků prostřednictvím tematických projektů a akcí. Velmi dobrá je podpora a kooperace zřizovatele, který se významně podílí na zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání žáků. S cílem dále zkvalitňovat vzdělávání žáků se vedení školy zapojuje do projektů zaměřených na inspiraci vzdělávání učitelů (např. projekt SYPO a INFRA). Úzká kooperace s mateřskými, základními a středními školami účelně přispívá k rozvoji sociální gramotnosti žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na obou stupních školy byla charakteristická vstřícnou atmosférou. Žáci s vyučujícími komunikovali bez obav a s důvěrou jim sdělovali svoje postřehy. V úvodu hodin nebyli vždy žáci seznámeni s cílem hodiny, který pedagogové formulovali spíše jako sdělení tématu případně organizaci hodiny. Výuka vykazovala rozdílnou úroveň závislou na míře pedagogických zkušeností, což se promítalo v různé úrovni metodické a didaktické propracovanosti vyučovacích hodin zejména na druhém stupni. Uplatňování podpůrných opatření a zohledňování žáků se SVP nebylo, zejména na druhém stupni,

vždy patrné. Velmi přínosná byla činnost asistentek pedagoga, v některých hodinách byla jejich činnost účinná i pro ostatní žáky.

Na prvním stupni byla v hospitovaných hodinách využita úvodní motivace, vyučujícím se dařilo žáky zaujmout. Vzdělávání se vyznačovalo promyšlenou strukturou vyučovacích hodin. Aplikované metody a formy výuky odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků, jejich schopnostem, zájmům a vzdělávacím potřebám. Vzdělávací cíle měly pro některé žáky odlišnou úroveň, jednalo se však převážně o diferenciaci na základě naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků. Vyučující většinou volili jednotné tempo práce a zadávání společných a stejně náročných úkolů. Pohotovější žáci občas obdrželi dodatečné zadání, plánovitá obsahová diferenciaci s různými úkoly většinou uplatněna nebyla. Snaha vyučujících žáky během výuky chválit a povzbuzovat úspěšně přispívala k jejich koncentraci a posilovala u nich sebedůvěru. V hodinách bylo vhodně využíváno příkladů získaných znalostí a dovedností v praktickém životě. Hodiny byly organizačně promyšlené. Vyučující vytvářeli podmínky pro aktivitu žáků, kteří se zájmem plnili zadané úkoly. Výuka byla vhodně doplňována učebními pomůckami a digitálními technologiemi. Využívání samostatné práce i práce v malých skupinách vedlo k aktivitě žáků ve výuce. Dobrá individuální znalost osobnosti jednotlivých žáků se pozitivně odrážela v úspěších žáků především při získávání vědomostí a znalostí. Pedagogové postupovali přiměřeným tempem, opakovaně upozorňovali žáky na možné příčiny chyb. V závěru vyučovacích hodin byl využit prostor pro shrnutí učiva, vyhodnocení práce či sebehodnocení žáků.

Hospitované hodiny druhého stupně vykazovaly rozdílnou úroveň. Žáci byli často pouze seznámeni s předpokládaným průběhem hodiny a s významem učiva v právě osvojovaném tematickém celku. Konkrétní formulace cíle však většinou chyběla, což se často negativně projevilo i v závěru vyučovacích hodin. Převažovala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací žáků. Ve výuce cizích jazyků byly využívány metody a formy práce podporující aktivní přístup k učení, především práce ve dvojici či skupinová práce a podporovaly možnosti hlubší spolupráce žáků. V těchto hodinách žáci vykazovali kvalitní jazykové znalosti a dovednosti, zejména v německém jazyce, kde v rámci spolupráce s vnějšími partnery (Goethezentrum Pardubice, Theater expedition in Bautzen, Gymnázium Chotěboř) a pravidelnými návštěvami divadelních představení v německém jazyce, je výrazným způsobem podporována úroveň výuky tohoto jazyka, projevující se výraznými úspěchy v účasti na soutěžích i na celostátní úrovni. Přínosná práce s chybou se objevila jen ojediněle. Aktivita podněcující rozvoj kritického myšlení zařazovány nebyly. Tempo výuky bylo přiměřené, v jejím průběhu učitelé ne vždy důsledně ověřovali, zda žáci probíranému učivu rozumí, procvičování a upevňování získaných poznatků věnovali zpravidla dostatek času. Žáci sdělovali bez obav své postřehy a komentovali návrhy řešení. Účinně byla podporována matematická gramotnost na základě vytváření dostatečného prostoru pro objevování nových poznatků v návaznosti na již nabyté znalosti. Společným rysem výuky na druhém stupni bylo převažující plnění stejných úkolů všemi žáky bez systematického přihlídnutí k jejich individuálním potřebám. Nedostatečná diferenciaci vzdělávacích cílů omezovala celistvý osobnostní rozvoj potenciálu především nadaných žáků. V závěru hodin nebyl často věnován potřebný časový prostor shrnutí učiva ani účelnému zhodnocení průběhu hodiny a sebehodnocení výkonů, což se promítalo do nižší míry zájmu části žáků o osobní vzdělávací pokrok. Vzájemné hodnocení žáků nebylo zjištěno.

Zájmové vzdělávání bylo zaměřeno především na psychohygienické potřeby účastníků po ukončení výuky. Nabízené aktivity jim umožňovaly aktivně odpočívat, relaxovat, věnovat se herním aktivitám. Účastníci komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku,

komunikace byla otevřená a mohli vyjadřovat své nápady i náměty k dalším činnostem. Byla podporována jejich fantazie (četbou, vyprávěním příběhů) a vhodně rozvíjena čtenářská gramotnost. V kmenových třídách na kobercích neměli účastníci dostatek prostoru, vychovatelkám se dařilo eliminovat tuto nevýhodu. Každodenní pobyt účastníků venku obsahuje pohybové aktivity v rámci školního hřiště nebo vycházky a významně podporuje a přispívá k rozvoji pohybových dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro interní specifikaci výsledků vzdělávání žáků v základní škole slouží zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, zpracovávání školních i třídních projektů apod. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni na pravidelných konzultacích, prostředky informačních technologií, telefonicky a při jejich osobní návštěvě. Škola se ve sledovaném období nezapojovala z vlastní iniciativy do externích forem ověřování a srovnávání vzdělávacích výsledků žáků, proto celkové výsledky mohla hodnotit pouze ve vztahu k dosažení cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Dílčí informaci přinášejí škole kontakty s bývalými absolventy a výsledky soutěží.

Škola poskytuje žákům podporu ve vzdělávání také prostřednictvím zřízeného školního poradenského pracoviště. Ve škole je prováděna prvotní pedagogická diagnostika žáků s potřebou podpůrných opatření. Ta jsou ve spolupráci výchovné poradkyně se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků vhodně nastavena (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga), jejich aplikace však byla ve sledovaných hodinách funkční jen v menší míře. K úspěšné adaptaci na školní prostředí napomáhá velmi úzká spolupráce s mateřskými školami. Ve škole je také vhodně nastaven systém monitorování přechodu žáků z prvního na druhý stupeň (např. pobytový adaptační kurz pro žáky 6. ročníku). Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (besedy na úřadu práce, přehlídky středních škol) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci. Škola vytváří vhodné podmínky pro dosažení úspěchu žáků a zohledňuje jejich možnosti a potřeby. Vzdělávací výsledky jednotlivců vzhledem k jejich schopnostem jsou prezentovány tak, že je zřejmá dosažená úroveň vzdělávání ve vztahu ke stanoveným cílům.

Školní preventivní strategie se zaměřuje zejména na vytváření příznivého sociálního klimatu, reflektuje potřeby a specifika školy. V případě výskytu počátečních stádií rizikového chování žáků je postupováno podle stanovených pravidel (např. komunitní kruhy s výchovnou poradkyní), do řešení jsou zapojováni zákonní zástupci žáků a další externí partneři (např. městská policie, orgán sociálně právní ochrany dětí, Spektrum – Žďár nad Sázavou). Jsou pořádány různé besedy či osvětové akce, rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech.

Široká nabídka zájmových útvarů významně přispívá k prevenci nežádoucího chování, umožňuje žákům rozvíjet záliby. V průběhu školního roku se žáci zúčastňují sportovních, vědomostních, výtvarných, dramatických a pěveckých soutěží a olympiád.

Interní hodnocení výsledků zájmového vzdělávání ve školní družině je prováděno průběžným posouzením verbálních a praktických projevů účastníků. Účastníkům je poskytována zpětná vazba v podobě formativního hodnocení, které ve sledovaném vzdělávání mělo zpravidla motivační podobu. Vedoucí vychovatelka se účastní třídních schůzek rodičů a aktivně se zajímá o názory zákonných zástupců na činnost školní družiny. Názory následně analyzuje s vychovatelkami a přijímá opatření ke zkvalitnění činnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Cílené dlouhodobé zlepšování materiálních podmínek má kladný dopad na výchovně vzdělávací proces žáků.
- Došlo ke změně ředitelky školy.

Silné stránky

- Dobré prosociální vztahy ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy a podporují aktivní týmovou spolupráci.
- Vedení školy pravidelně vyhodnocuje stav v důležitých oblastech vzdělávání a poskytuje učitelům kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci. Procesy řízení a vyhodnocování jsou prováděny systematicky, efektivně a napomáhají ke zkvalitňování vzdělávání.
- Efektivní metody a formy vzdělávání na prvním stupni přispívají k rozvoji individuálních znalostí a dovedností žáků.
- Cílená podpora komunikačních dovedností ve výuce německého jazyka podpořená spoluprací s vnějšími partnery se významně odráží ve výsledcích vzdělávání žáků.
- Každodenní pobyt účastníků zájmového vzdělávání venku významně podporuje rozvoj pohybových dovedností.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vyučující nevěnovali dostatek pozornosti závěrům vyučovacích hodin.
- Nízká možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení a společném ocenění.
- Nízká míra diferenciací s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce.
- Škole chybí ucelený systém externího ověřování výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V závěru vyučovacích hodin v provádět závěrečné shrnutí a vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle.
- Využívat sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků k potřebnému zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.
- Ve výuce ve větší míře zařazovat diferencované zadávání úkolů s ohledem na rozdílné znalosti a dovednosti žáků a odlišné tempo jejich práce, cíleně podporovat aktivizaci a motivaci žáků ve výuce uplatněním kooperativních forem práce.
- Nastavit vhodné srovnávání výsledků vzdělávání tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň obecně požadovaných kompetencí, včetně vývoje v průběhu školní docházky, a na základě zjištěných dat žákům cíleně nabízet odpovídající aktivity.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠKOLA NÁS BAVÍ, platný od 1. 9. 2007, včetně dodatků
2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
3. Dokumentace školní družiny a školního klubu za školní rok 2022/2023
4. Organizační řád čj. ZŠB/283/2022, s účinností od 1. 9. 2022
5. Pedagogická koncepce rozvoje a řízení školy, ze dne 30. 12. 2021
6. Zápisy z řádných schůzí pedagogické rady ve školním roce 2022/2023
7. Porady vedení ve školním roce 2022/2023
8. Rozvrhy hodin pro školní rok 2022/2023
9. Hospitační záznamy za školní rok 2022/2023
10. Zápisy z předmětových komisí za školní rok 2022/2023
11. Zápisy z metodických sdružení za školní rok 2022/2023
12. Školní matrika v elektronickém systému Edookit
13. Plán DVPP, s účinností od 1. 9. 2022
14. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.